

## **Polarizace české mediální krajiny po roce 2013: analýza diskursu nových mediálních projektů**

Autorka předložené diplomové práce si za předmět výzkumu zvolila situaci, která nastala na české mediální scéně v roce 2013, poté, co vlastnictví mediální skupiny Mafra převzal Andrej Babiš. Jeho krok vyvolal mnoho kritických ohlasů, upozorňujících na nežádoucí efekty propojení politického, ekonomického a mediálního vlivu. V. Lebedová svou pozornost upřela na tři nové žurnalistické projekty – označuje je jako *alternativní média* - jejichž vznik byl motivován právě snahou kriticky se vymezit vůči *mainstreamu*, jímž jsou v této práci míněna média vlastnický podléhající právě Babišovi. Jako hlavní cíl si přitom vytyčila zmapování „sebereflexe“ těchto nových projektů, tj. to, jak „reprezentují sebe sama a jak interpretují svou roli ve vlastní, aktuální situaci.“ (s. 4).

V prvních kapitolách jsou tematizovány některé koncepty týkající se společenské role médií či otázky vlastnictví mediálních institucí, na ně pak navazují pasáže, jež přibližují kontext vývoje českého mediálního prostředí mezi lety 1989 a 2013. Slabší stránkou těchto kapitol je jejich převážně přehledový charakter a dle mého názoru až přílišné spoléhání na sekundární literaturu (uvítala bych zde více odborných, třeba i zahraničních, původních článků; také není důvod, proč. např. myšlenky Habermase prezentovat zprostředkovaně přes jiného autora, atd.). Na druhou stranu však oceňuji způsob, jakým autorka se svými zdroji pracuje: teze a názory, na něž se odvolává, nepřebírá mechanicky, ale podrobuje je kritické reflexi, upozorňuje na problematičnost a nejednoznačnost některých konceptů, s nimiž operuje. Také se snaží vymezit pozici, ze které sama k jednotlivým tématům přistupuje. Její postup je promyšlený a svědčí o tom, že se v dané problematice dobře orientuje.

Pro následující, výzkumnou část práce si jako hlavní metodu zvolila diskursivní analýzu, inspirovanou převážně přístupy N. Fairclougha a T. Van Dijka. Ráda bych vyzdvihla, že i tato část je zpracována pečlivě a systematicky, za zmínku stojí i náročnost projektu, který si před sebe V. Lebedová postavila, když se rozhodla do rozboru zahrnout více než 120 mediálních textů. K vlastní analýze mám nicméně několik poznámek. Pokud bylo cílem ověřit hypotézu, že „Alternativní média se vymezují v opozici k mainstreamu a využívají k reprezentaci své pozice, svých cílů a vlastních zájmů argumenty založené na principech teorie společenské odpovědnosti médií“ (s. 54), není mi jasné, proč jsou do vzorku zahrnuty všechny vyhledané texty za dané období, tj. nejen ty, které vznikly v rámci platform třech *alternativních* projektů. Do výběru se dostaly například i články uveřejněné na idnes.cz či lidovky.cz (tedy webech, jež jsou součástí mediální skupiny zde označované jako *mainstream*), potažmo články, které se vzniku a cílů nových projektů netýkají a téma společenské odpovědnosti médií je v nich zmiňováno v jiném kontextu. Platnost některých závěrů, k nimž autorka na základě analýzy dochází, je tak problematičná, neboť výsledky jsou vztaženy k výzkumu jako celku, nikoli pouze k článkům, jež skutečně představují sebereflexi *alternativních* médií. Jinými slovy, výsledky nevypovídají o diskursivních strategiích nových projektů, ale o českém mediálním diskursu obecně. Redukce vzorku by podle mě byla přínosná i s ohledem na možnost zvolit menší základní jednotku pro kódování, než jakou je celý článek. To považuji za ne zcela vhodné už z toho důvodu, že v jednom příspěvku může být vyjádřeno více různých názorů (např. u článků ČTK), což lze v takto nastaveném výzkumu jen stěží zohlednit.

I přes výše uvedené připomínky práci Veroniky Lebedové celkově považuji za velmi zdařilou. Autorka v ní prokázala schopnost jasně zformulovat výzkumný problém a zvolit vhodnou metodologii

k jeho řešení. Po formální stránce text splňuje nároky kladené na diplomové práce, odkazy a citace jsou uváděny dle požadovaných norem, jazyková úroveň je (až na pár drobných chyb) výborná.

Práci doporučuji k obhajobě a předběžně navrhuji hodnocení "1".

V Praze dne 24.1.2017

Mgr. Irena Řehořová PhD.